

Diakonalt arbeid

– en integrert del av den danske

Våren 1999 nedsatte de danske biskopene et utvalg som skulle se på ordningen med sognemedhjelpere, diakoninnvielsen og diakonatet i den danske folkekirken. Utvalget ble bredt sammensatt. Det fikk i oppdrag å beskrive og vurdere det frivillige sosiale og diakonale arbeidet som utføres i tilknytning til folkekirken. Videre skal utvalget se på det arbeidet som utføres av sognemedhjelperne i menighetene og behovet for nærmere retningslinjer for dette arbeidet, blant annet hva gjelder utdanningsmessige kvalifikasjoner. Utvalget skal også se på det diakonale embetets plassering og på innvielsesspørsmålet. I midten av april la utvalget frem sine hovedsynspunkter som vi her refererer. Den endelige betenkningen vil være tilgjengelig på folkekirkens hjemmeside. Det som her følger er hentet og bearbeidet fra Diakonbladet juni 2001.

Det er utvalgets oppfatning at diakoni bør være en integrert og fullgyldig del av folkekirkens liv. Det diakonale arbeidet må fastholdes på sin kirkelige forankring, uten at det av den grunn skal gjennomføres noen organisatorisk eller holdningsmessig ensretting av arbeidet. Dette bygger på følgende:

- På grunn av bibelske og historiske studier finner utvalget at diakonien er en uoppgivelig dimensjon av den kristne kirkes liv og virke, selv om diakonien alltid har måttet og må finne nye former og uttrykk når den stille overfor nye utfordringer.
- Det finnes en økende diakonal forståelse og et bredt spekter av sosiale og frivillige aktiviteter i så å si alle deler av folkekirken. Til diakoniens integrasjon spiller de vel 160 sognemedhjelperne en viktig rolle. Disse er ansatt av menighetsrådene.
- Diakoniens avgjørende oppgave de kommende årene er utover å hjelpe i konkret nød, å fastholde det menneskesyn som sier at mennesket har en verdi på forhånd, uansett enhver kvalifikasjon. Dette menneskesyn er for tiden utfordret. En elitær menneskeoppfatning baner seg veien, blant annet i kraft av de nye biomedisinske mulighetene. Her ser vi at menneskets verdi er gradert, slik at det mest perfekte mennesket tilkjennes den største verdi.

Utvalget legger frem forslag til hvordan den diakonale dimensjon ytterligere kan styrkes i folkekirkens liv. Dette er sammenfattet i 12 punkter:

1. Det foregår i folkekirkens sogn et vesentlig diakonalt arbeid av så vel uformell som – i sær i byområdene – formell og organisert karakter. Menighetene er innstilt på at det diakonale arbeidet skal fortsettes og styrkes på forskjellige områder som man selv prioriterer lokalt, eksempelvis ved opprettelse av besøkstjeneste eller væresteder, eller ved ansettelse av sognemedhjelpere. Utvalget vil gjerne oppmuntre menighetene og menighetsrådene i dette arbeidet, men ønsker å fremheve at det primære ansvar for det diakonale arbeidets utvikling ligger og skal fortsatt ligge i det enkelte sogn.
2. Det kan anslås at 50 000 frivillige er med i formalisert folkekirkelig diakonalt arbeid, dels organisert i menighetene og dels av landsomfattende diakonale organisasjoner. De frivillige er en avgjørende ressurs i folkekirken og et godt uttrykk for det almenne prestedømme og det almenne diakonat. Uten disse ville menighetene gå i stå. Det er derfor viktig at de frivillige verdsettes, støttes og får muligheter for å utbikle gleden og kvaliteten i arbeidet.
3. Diakonalt og sosialt arbeid finnes i form av mange forskjellige "lokale velferdsblandinger", hvor forskjellige partnere, kirkelige og ikke-kirkelige, samarbeider på kryss og tvers. Arbeidet er også preget av at frivillige og profesjonelle arbeider side ved side på en rekke forskjellige områder. Menighetene kan på tre måter ta økonomisk medansvar for diakonalt arbeid:
 - de kan stille lokaler og arbeidskraft til rådighet

De folkekirkes arbeide

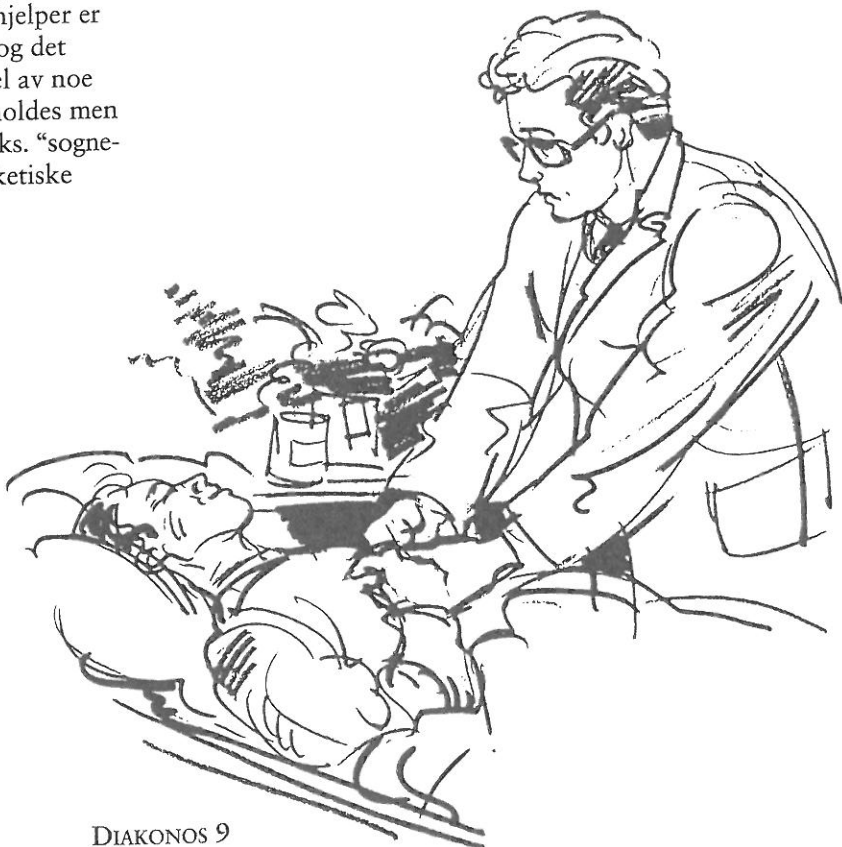
- de kan gå inn i særlige avtaler etter menighetsrådsloven kap. 8
- de kan gi økonomisk tilskudd til for eks. menighetspleie

Utvalget foreslår at diakonalt arbeid gjøres til et lov-omfattet del av sognemenighetenes oppgave, slik at det blir klart at diakoni både med hensyn til bygninger og drift kan prioriteres på linje med andre oppgaver i menighetene. Videre foreslås det egne midler fra Kirkeministeriet til diakonalt arbeid. Endelig foreslås den reformatoriske praksis med fast innsamling til sognets menighetspleie hver søndag, fremhevet som fortsatt gjeldende i folkekirken.

1. Tallet på sognemedhjelpere som var ca. 160 1.1 2001, ventes å fordobles det kommende tiår. De formelle rammene rundt ansettelse av sognemedhjelpere skal bedre tilrettelegges i forhandlinger mellom alle involverte parter.
2. Utvalget synes at betegnelsen sognemedhjelper er upresis i forhold til de mange oppgaver og det ansvar som denne gruppen har. I mangel av noe bedre forslår utvalget at betegnelsen beholdes men at man kan ha lokale tilføyelser som for eks. "sognemedhjelper med diakonale og/eller kateketiske funksjoner".
3. Sognemedhjelperarbeidet bør styrkes på to måter. Dels ved at nyansatte før eller etter kort tid oppnår et utdannelsesnivå på 4 år, derav 2 års utdanning i kristendomskunnskap og kirkefaglighet. Likedan bør det innføres obligatorisk etterutdanning. Dels ved at det utarbeides en veiledning til de menighetene som skal ha sognemedhjelper.
4. Utvalget understreker det gode samarbeid som er utviklet mellom det fritt organiserte diakonale arbeidet og sognekirkene. Det kan være gjennom gjensidig representasjon i ledelse og

gjennom prester som er kirkelig ordinert til tjeneste i diakonale organisasjoner, en ordning som ble instituert i 1921. Dette samarbeidet bør styrkes blant annet gjennom en tettere sammenknytning mellom sognemenighetene og de lokale diakonale arbeidsgrenene og disses medarbeidere. Videre ønsker utvalget en tettere sammenknytning mellom vigslende diakoner og de sogn hvor de bor eller arbeider og at prester ved institusjonene kan fungere som ulønnede hjelpeprester etter den ordning som gjelder for universitetsansatte teologer.

5. Utvalget konstaterer at folkekirken i snart 150 år har hatt en tjeneste som diakonisse eller diakon med arbeidsmessig plassering i en sognemenighet, en diakonal organisasjon eller i det offentlige sosial- og helsearbeid. Disse til sammen 4000 medarbeidere hører fullt ut med til folkekirkens arv og tradisjon. Utvalget ser det som avgjørende at denne ordningen fortsetter.
6. Under hensyn til folkekirkens teologiske tradisjon og med henvisning til de forskjellige erfaringer fra kirkene i nabolandene, finner utvalget det ikke betimelig å foreslå en teologisk og organisatorisk presisering av innplasseringen av diakontjenesten i forhold til for eks. prestedtjenesten. Det avgjørende for utvalget er at den diakonale tjeneste anerkjennes og ivaretas av kirken, og at kirken gjennom sognemedhjelperstillingene har muligheter for å ivareta det diakonale arbeidet.

7. Utvalget fremlegger et veiledende ritual for diakon- og diakonissevigsel, som fortsatt skal foretas av forstanderen ved institusjonen. Det anbefales at også personer uten tilknytning til den enkelte institusjon skal kunne motta innvielse her.
8. Til å inspirere og støtte den lokale diakoni i sognene forslår utvalget at det på stiftsplan nedsettes et utvalg for diakoni med representanter for menighetsrådene og lokale frivillige diakonale organisasjoner. Likedan foreslås det på stiftsplan utpekes prester eller andre konsulenter med diakoni som sitt særlige ansvarsområde. Det bør holdes årlige møter mellom biskop og diakoniorganer på stiftsplan og sognemedhjelperne. Det kan blant annet arrangeres inspirasjonskurser.
9. Også den internasjonale diakoni understrekes av utvalget, som også anbefaler å se sammenhengen mellom den lokale og internasjonale diakoni.
10. Til sist peker utvalget på behovet for å fremme forskning innen diakoniens område. Det kan skje ved at de teologiske fakulteter i samarbeid med andre relevante forsknings- og utdanningsinstitusjoner gir tilbud om forskningsbasert undervisning på høyt nivå i diakoniens teori og praksis. Det foreslås her opprettet en 1-årig overbyggningsutdannelse på Masternivå i diakoni. Fakultetene med støtte folkekirken og de diakonale organisasjoner bør også opprette ph.d- stipendier i diakoni.

Det Norske Diakonforbund
The Norwegian Association of Deacons

Det Norske Diakonforbund er en yrkesorganisasjon for diakoner og diakonikandidater. Diakonene arbeider i hovedsak innen kirken og helse- og sosialtjenesten.

FØRSTEKONSULENT/RÅDGIVER

- Fast stilling som rådgiver er ledig.
- Arbeidet vil blant annet bestå av:
 - forhandlingsarbeid
 - opplærings- og informasjonsvirksomhet
 - utredningsarbeid
 - arbeide med diakonale og kirkelige spørsmål
- Vi søker etter kreativ medarbeider med relevant høyere utdanning med evne til å arbeide selvstendig. Det vil bli lagt vekt på personlig egnethet for stillingen. Vi oppfordrer diakoner/diakonikandidater om å søke stillingen. Andre med relevant universitets-/høgskoleutdanning er også velkommen til å søke.
- Det forutsettes at søker aktivt deler forbundets grunnlag og formål.
- Vi kan tilby:
 - varierte og utfordrende arbeidsoppgaver
 - hyggelige kontorlokaler
 - lønn etter avtale (minimum ltr 33/49)
 - gode pensjons- og forsikringsordninger
- Nærmere opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til generalsekretær Roar Meland tlf 22 95 53 33, mobil 90 67 39 43, e-post roar.meland@diakonforbundet.no.
- Søknadsfrist: 1. september 2001.
- Søknad vedlag CV og kopier av vitnemål og attester sendes til Det Norske Diakonforbund, Postboks 99 Vinderen, 0319 Oslo

SØKNADSRIST: 1. SEPTEMBER 2001.